

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

**ДСТУ EN ISO/IEC 17000:2021
(EN ISO/IEC 17000:2020, IDT;
ISO/IEC 17000:2020, IDT)**

Оцінювання відповідності

СЛОВНИК ТЕРМІНІВ І ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ

**Не є офіційним виданням.
Офіційне видання розповсюджує
національний орган стандартизації
(ДП «УкрНДНЦ» <http://uas.gov.ua>)**

ПЕРЕДМОВА

- 1 ВНЕСЕНО: Технічний комітет стандартизації «Оцінка відповідності» (ТК 89)
- 2 ПРИЙНЯТО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ Державного підприємства «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» (ДП «УкрНДНЦ») від 21 грудня 2021 р. № 523 з 2022–09–01
- 3 Національний стандарт відповідає EN ISO/IEC 17000:2020 Conformity assessment — Vocabulary and general principles (Оцінювання відповідності. Словник термінів і загальні принципи) і внесений з дозволу CEN, Rue de la Science 23, B-1040 Brussels, Belgium. Усі права щодо використання європейських стандартів у будь-якій формі й будь-яким способом залишаються за CEN
Ступінь відповідності — ідентичний (IDT)
Переклад з англійської (en)
- 4 Цей стандарт розроблено згідно з правилами, установленими в національній стандартизації України
- 5 НА ЗАМІНУ ДСТУ ISO/IEC 17000:2007

Право власності на цей національний стандарт належить державі.
Заборонено повністю чи частково видавати, відтворювати
здля розповсюдження і розповсюджувати як офіційне видання
цей національний стандарт або його частини на будь-яких носіях інформації
без дозволу ДП «УкрНДНЦ» чи уповноваженої ним особи

ДП «УкрНДНЦ», 2022

ЗМІСТ

Національний вступ	С. IV
Передмова до ISO/IEC 17000:2020	IV
Передмова до EN ISO/IEC 17000:2020	V
Вступ до ISO/IEC 17000:2020.....	V
1 Сфера застосування.....	1
2 Нормативні посилання	1
3 Терміни та визначення понять	1
4 Загальні терміни щодо оцінювання відповідності	1
5 Терміни, пов'язані з основними поняттями.....	3
6 Терміни стосовно вибирання та визначання	3
7 Терміни стосовно аналізування, приймання рішення та підтверджування відповідності	4
8 Терміни стосовно наглядання.....	5
9 Терміни стосовно сприяння торгівлі та регулювання.....	6
Додаток А (довідковий) Принципи оцінювання відповідності.....	7
Додаток В (довідковий) Відповідні терміни, визначені в інших стандартах.....	11
Бібліографія.....	19

НАЦІОНАЛЬНИЙ ВСТУП

Цей національний стандарт ДСТУ EN ISO/IEC 17000:2021 (EN ISO/IEC 17000:2020, IDT; ISO/IEC 17000:2020, IDT) «Оцінювання відповідності. Словник термінів і загальні принципи», прийнятий методом перекладу, — ідентичний щодо EN ISO/IEC 17000:2020 (версія en) «Conformity assessment — Vocabulary and general principles».

Текст міжнародного стандарту ISO/IEC 17000:2020 затверджено CEN як EN ISO/IEC 17000:2020 без будь-яких змін.

Технічний комітет стандартизації, відповідальний за цей стандарт в Україні, — ТК 89 «Оцінка відповідності».

У цьому національному стандарті зазначено вимоги, які відповідають законодавству України.

До стандарту внесено такі редакційні зміни:

- слова «цей документ» замінено на «цей стандарт»;
- структурні елементи стандарту: «Титульний аркуш», «Передмову», «Національний вступ», першу сторінку, «Терміни та визначення понять» і «Бібліографію» — оформлено згідно з вимогами національної стандартизації України;

- у розділі «Бібліографія» подано «Національне пояснення», виокремлене рамкою;

- рисунки та примітки оформлено згідно з ДСТУ 1.5:2015.

Копії нормативних документів, посилання на які є в цьому стандарті, можна отримати в Національному фонді нормативних документів.

ПЕРЕДМОВА до ISO/IEC 17000:2020

ISO (Міжнародна організація зі стандартизації) та IEC (Міжнародна електротехнічна комісія) утворюють спеціалізовану систему всесвітньої стандартизації. Національні органи, які є членами ISO або IEC, беруть участь у розроблянні міжнародних стандартів через технічні комітети, створені відповідною організацією, яка діє в певних сферах технічної діяльності. Технічні комітети ISO та IEC співпрацюють у сферах, що становлять взаємний інтерес. Інші міжнародні організації, урядові та неурядові, у взаємодії з ISO та IEC також беруть участь у роботі.

Процедури, що використовують для розроблення цього стандарту, і процедури, призначені для його подальшого супроводжування, описано в Директивах ISO/IEC, частина 1. Зокрема, треба зазначити різні критерії затвердження, необхідні для різних типів документів ISO. Цей стандарт розроблено відповідно до редакційних правил Директив ISO/IEC, частина 2 (див. www.iso.org/directives).

Звернуто увагу на можливість того, що деякі елементи цього стандарту можуть бути предметом патентних прав. ISO та IEC не повинні нести відповідальність за виявлення будь-яких або всіх таких патентних прав. Детальну інформацію про будь-які патентні права, виявлені під час розроблення стандарту, буде зазначено у Вступі та/або в переліку ISO щодо отриманих патентних декларацій (див. www.iso.org/patents) або в переліку отриманих патентних декларацій IEC (див. <http://patents.iec.ch>).

Будь-яка торгова назва, вжита в цьому стандарті, є інформацією, наданою для зручності користувачів, і не є схваленням того чи іншого товару або тієї чи іншої компанії.

Пояснення добровільного характеру стандартів, значення спеціальних термінів і виразів ISO, що стосуються оцінювання відповідності, а також інформацію про прихильність ISO до принципів Світової організації торгівлі (СОТ) щодо Технічних бар'єрів у торгівлі (ТБТ) див. iso.org/iso/foreword.html.

Цей стандарт підготував Комітет ISO з питань оцінювання відповідності (CASCO).

Це друге видання скасовує та замінює перше видання (ISO/IEC 17000:2004), яке було технічно переглянуто. Основні зміни порівняно з попереднім виданням такі:

- додано такі нові терміни: «об'єкт оцінювання відповідності» (див. 4.2), «власник» (див. 4.13), «неупередженість» (див. 5.3), «незалежність» (див. 5.4), «валідація» (див. 6.5), «верифікація» (див. 6.6), «рішення» (див. 7.2), «закінчення строку дії» (див. 8.4) та «відновлення» (див. 8.5);

- змінено концепцію системи оцінювання відповідності;

- з основного тексту стандарту вилучено визначення терміна «продукція», цей термін додано до переліку, поданого в додатку В;

- редакційний перегляд додатка А обмежено змінами термінів та визначень у пунктах 4—9;

- розширено додаток В.

Будь-які відгуки чи запитання щодо цього стандарту треба надсилати до національного органу стандартизації країни користувача. Повний перелік цих органів можна знайти на www.iso.org/members.html.

Ця виправлена версія ISO/IEC 17000:2020 виправляє зазначення ціни. Технічний зміст залишається незмінним.

ПЕРЕДМОВА до EN ISO/IEC 17000:2020

Цей стандарт (EN ISO/IEC 17000:2020) підготував Технічний комітет ISO/CASCO «Комітет з питань оцінювання відповідності» у співпраці з Технічним комітетом CEN/CLC/TC 1 «Критерії для органів з оцінювання відповідності», секретаріат якого веде BSI.

Цьому європейському стандарту потрібно надавати статус національного стандарту або через публікацію тотожного тексту, або затвердженням не пізніше грудня 2020 року; при цьому національні стандарти, які суперечать цьому стандарту, має бути вилучено не пізніше грудня 2020 року.

Звернуто увагу, що деякі елементи цього стандарту можуть бути предметом патентних прав. CEN не несе відповідальності за виявлення будь-яких або всіх таких патентних прав.

Цей документ замінює EN ISO/IEC 17000:2004.

Відповідно до внутрішнього регламенту CEN-CENELEC цей європейський стандарт зобов'язані впроваджувати національні організації стандартизації таких країн: Австрії, Бельгії, Болгарії, Хорватії, Кіпру, Чеської Республіки, Данії, Естонії, Фінляндії, Франції, Німеччини, Греції, Угорщини, Ісландії, Ірландії, Італії, Латвії, Литви, Люксембургу, Мальти, Нідерландів, Норвегії, Польщі, Португалії, Республіки Північна Македонія, Румунії, Сербії, Словаччини, Словенії, Іспанії, Швеції, Швейцарії, Туреччини та Великої Британії.

Повідомлення про затвердження

Текст ISO/IEC 17000:2020 затверджено CEN як EN ISO/IEC 17000:2020 без будь-яких змін.

ВСТУП до ISO/IEC 17000:2020

Комітет ISO з питань оцінювання відповідності (CASCO) розробляє міжнародні стандарти стосовно діяльності щодо оцінювання відповідності, такої як випробування, інспектування та різні форми сертифікації. Упродовж багатьох років Настанова ISO/IEC 2 містила основний словник з оцінювання відповідності, побудований на основі невеликої кількості термінів та визначень, уперше зібраних разом для полегшення обміну інформацією та розуміння питань сертифікації продукції на основі стандартів на традиційні промислові товари.

2000 року CASCO вилучив з Настанови ISO/IEC 2 термінологію щодо оцінювання відповідності, а натомість уклав окремий словник, який легше застосовувати в запланованих міжнародних стандартах щодо оцінювання відповідності та для розроблення чи переглядання відповідних документів. Перше видання цього стандарту опубліковано 2004 року як узгоджену основу, в рамках якої специфічні поняття можна належно означити й висловити відповідними термінами.

Додаткові визначення понять, які стосуються лише окремих видів діяльності, таких як акредитація, сертифікація персоналу та використання знаків відповідності, не залучено до цього стандарту, але подано в міжнародних стандартах, пов'язаних із цими видами діяльності.

Терміни й визначення, пов'язані з торгівлею та регулюванням, подано в розділі 9. Вони призначені не лише для стандартування в рамках фахівців щодо оцінювання відповідності, а й для допомоги політикам, які зацікавлені у сприянні торгівлі в рамках регуляторних та міжнародних договорів.

Терміни та визначення, вказані в цьому стандарті, зокрема в розділах 6 та 7, відображають прийнятий CASCO у листопаді 2001 року функційний підхід.

Для кращого розуміння визначених понять, їхнього групування та взаємозв'язку в додатку А для інформації подано опис функційного підходу.

Подані в цьому стандарті терміни стосуються понять, для яких потрібно надати визначення. Загальні терміни, які вжито для позначання понять щодо оцінювання відповідності, взяті із загальноживаної мови, не подано в цьому стандарті. Терміни та визначення, які не є спільними для всіх міжнародних стандартів щодо оцінювання відповідності, а є специфічними для відповідної галузі застосування, не подано в цьому стандарті, але подано в іншому відповідному стандарті.

Відповідні терміни, визначені в інших стандартах, перелічено в додатку В:

— умови, які застосовують до конкретних аспектів оцінювання відповідності, як визначено в інших стандартах з оцінювання відповідності;

— терміни, що у загальному випадку вживають до контексту оцінювання відповідності, визначення яких подано в стандартах, що не стосуються до стандартів з оцінювання відповідності.

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДНОСТІ

СЛОВНИК ТЕРМІНІВ І ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ

CONFORMITY ASSESSMENT

VOCABULARY AND GENERAL PRINCIPLES

Чинний від 2022–09–01

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Цей стандарт установлює загальні терміни та визначення понять, що стосуються оцінювання відповідності (охоплюючи акредитацію органів з оцінювання відповідності) та використання оцінювання відповідності для сприяння торгівлі.

Загальні принципи оцінювання відповідності та опис функційного підходу до оцінювання відповідності подано в додатку А.

Оцінювання відповідності взаємодіє з іншими галузями, такими як системи керування, метрологія, стандартизація та статистика. Меж оцінювання відповідності в цьому стандарті не визначено.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У цьому стандарті немає нормативних посилань.

3 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

ISO та IEC підтримують термінологічні бази даних для використання в стандартизації за такими адресами:

— веб-платформа ISO доступна за адресою <https://www.iso.org/obp>;

— веб-платформа IEC доступна за адресою <http://www.electropedia.org/>.

4 ЗАГАЛЬНІ ТЕРМІНИ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДНОСТІ

4.1 оцінювання відповідності (*conformity assessment*)

Демонстрування того, що *встановлені вимоги* (5.1) виконано.

Примітка 1. Процес оцінювання відповідності, описаний у функційному підході в додатку А, може мати негативні результати, тобто демонструвати, що встановлених вимог не виконано.

Примітка 2. Оцінювання відповідності містить діяльність, визначену в цьому стандарті, таку як, але не обмежуючись цим, *випробування* (6.2), *інспектування* (6.3), *валідація* (6.5), *верифікація* (6.6), *сертифікація* (7.6) та *акредитація* (7.7).

Примітка 3. Оцінювання відповідності пояснено в додатку А як низку функцій. Діяльність, що сприяє будь-якій із цих функцій, можна охарактеризувати як діяльність з оцінювання відповідності.

Примітка 4. Цей стандарт не містить визначення поняття «відповідність» («conformity»). Поняття «відповідність» немає у визначенні терміна «оцінювання відповідності» («conformity assessment»). Цей стандарт також не стосується поняття «дотримання» («compliance»).

4.2 об'єкт оцінювання відповідності (*object of conformity assessment*)

об'єкт (*object*)

Сутність, до якої застосовують *встановлені вимоги* (5.1).

Приклад

Виріб, процес, послуга, система, установка, проект, дані, матеріал, претензія, особа, орган чи організація або будь-яка їхня комбінація.

Примітка 1. Термін «орган» у цьому стандарті вживають для позначання *органів з оцінювання відповідності* (4.6) та *органів з акредитації* (4.7). Термін уживають у загальному значенні й відповідно до контексту він може охоплювати «органи». Специфічніше визначення організації як органу, заснованого на членстві, подане в Настанові ISO/IEC Guide 2, не застосовують до сфери оцінювання відповідності (4.1).

4.3 діяльність щодо оцінювання відповідності першою стороною (*first-party conformity assessment activity*)

Діяльність щодо оцінювання відповідності, яку виконує особа чи організація, що здійснює або є *об'єктом оцінювання відповідності* (4.2).

Примітка 1. Вислови «перша сторона», «друга сторона» й «третя сторона», якими характеризують діяльність з оцінювання відповідності стосовно певного об'єкта, не треба плутати з юридичною ідентифікацією відповідних сторін будь-якого контракту.

Приклад

Діяльність, яку виконують провайдери, дизайнери чи власники об'єкта, інвестори об'єкта та рекламодавці чи промоутери об'єкта.

Примітка 2. Якщо це діяльність зовнішнього органу, що діє від імені особи чи організації, яка його контролює і яка здійснює або є об'єктом оцінювання відповідності, — це ще діяльність з оцінювання відповідності першою стороною (наприклад, внутрішні аудити, що проводить консультант, який не належить до організації)

4.4 діяльність щодо оцінювання відповідності другою стороною (*second-party conformity assessment activity*)

Діяльність щодо оцінювання відповідності, яку виконує особа чи організація, зацікавлена в *об'єкті оцінювання відповідності* (4.2) як користувач.

Примітка 1. Вислови «перша сторона», «друга сторона» й «третя сторона», якими характеризують діяльність з оцінювання відповідності стосовно певного об'єкта, не треба плутати з юридичною ідентифікацією відповідних сторін будь-якого контракту.

Приклад

До осіб чи організацій, що здійснюють діяльність з оцінювання відповідності другою стороною, належать, наприклад, покупці або користувачі продукції або потенційні клієнти, які прагнуть покласти на систему керування постачальника, або організації, що представляють їхні інтереси. Прикладами організації, які представляють інтереси користувачів, є організації захисту прав споживачів, регуляторні органи, які впроваджують законодавство, що регулює продукцію та послуги для захисту інтересів споживачів і громадськості, організації, які здійснюють централізовані державні закупівлі, та агенти із закупівель приватного сектора.

Примітка 2. Якщо діяльність виконує зовнішній орган, що діє від імені та його контролює особа чи організація, зацікавлена в об'єкті як користувач, то це теж діяльність з оцінювання відповідності другою стороною (наприклад, аудит ланцюжка постачань, який проводить зовнішній орган від імені покупця)

4.5 діяльність щодо оцінювання відповідності третьою стороною (*third-party conformity assessment activity*)

Діяльність щодо оцінювання відповідності, яку виконує особа чи організація, що не залежить від постачальника об'єкта *оцінювання відповідності* (4.2) та не зацікавлена в об'єкті як користувач.

Примітка 1. Вислови «перша сторона», «друга сторона» й «третя сторона», якими характеризують діяльність з оцінювання відповідності стосовно певного об'єкта, не треба плутати з юридичною ідентифікацією відповідних сторін будь-якого контракту

4.6 орган з оцінювання відповідності (*conformity assessment body*)

Орган, який здійснює діяльність щодо оцінювання відповідності, крім *акредитації* (7.7)

4.7 орган з акредитації (*accreditation body*)

Авторитетний орган, що здійснює *акредитацію* (7.7).

Примітка 1. Повноваження органу з акредитації можуть бути отримані від уряду, органів державної влади, через контракти, приймання ринку або власників схем

4.8 система оцінювання відповідності (*conformity assessment system*)

Набір правил та *процедур* (5.2) для керування подібними або пов'язаними *схемами оцінювання відповідності* (4.9).

Примітка 1. Система оцінювання відповідності може працювати на міжнародному, регіональному, національному, субнаціональному або галузевому рівнях

4.9 схема оцінювання відповідності (*conformity assessment scheme*)

програма оцінювання відповідності (*conformity assessment programme*)

Набір правил та *процедур* (5.2), що описує *об'єкти оцінювання відповідності* (4.2), визначає *встановлені вимоги* (5.1) та надає методологію для *оцінювання відповідності* (4.1).

Примітка 1. Схемою оцінювання відповідності можна керувати в рамках *системи оцінювання відповідності* (4.8).

Примітка 2. Схему оцінювання відповідності можна застосовувати на міжнародному, регіональному, національному, субнаціональному рівнях чи рівні галузі промисловості.

Примітка 3. Схема може охоплювати всі або частину функцій оцінювання відповідності, описаних у додатку А

4.10 доступ (*access*)

доступ до схеми (*access to a scheme*)

Можливість для заявника отримати послугу з оцінювання відповідності (4.1) від органу за схемою оцінювання відповідності (4.9)

4.11 учасник (*participant*)

учасник системи (*participant in a system*)

учасник схеми (*participant in a scheme*)

Особа чи організація, яка впроваджує чи діє згідно з правилами та процедурами (5.2) системи оцінювання відповідності (4.8) або схеми оцінювання відповідності (4.9), не беручи участі в їхньому розробленні, перегляданні

4.12 член (*member*)

член системи (*member of a system*)

член схеми (*member of a scheme*)

Особа чи організація, яка розробляє, переглядає або затверджує правила та процедури (5.2) системи оцінювання відповідності (4.8) або схеми оцінювання відповідності (4.9)

4.13 власник (*owner*)

власник системи (*owner of a system*)

власник схеми (*owner of a scheme*)

Особа чи організація, відповідальна за розроблення та обслуговування системи оцінювання відповідності (4.8) або схеми оцінювання відповідності (4.9).

Примітка 1. Власник схеми не обов'язково керує схемою (4.9).

Примітка 2. Власник системи або власник схеми може бути самим органом з оцінювання відповідності (4.6), урядовим органом, торговою асоціацією, групою органів з оцінювання відповідності тощо.

5 ТЕРМІНИ, ПОВ'ЯЗАНІ З ОСНОВНИМИ ПОНЯТТЯМИ

5.1 встановлена вимога (*specified requirement*)

Заявлені потреби чи очікування.

Примітка 1. Встановлені вимоги можуть бути викладені в нормативних документах, таких як регламенти, стандарти й технічні специфікації.

Примітка 2. Встановлені вимоги можуть бути детальними або загальними

5.2 процедура (*procedure*)

Встановлений спосіб здійснення діяльності або процесу.

Примітка 1. У цьому контексті процес визначають як набір взаємопов'язаних дій, які використовують вхідні дані для досягнення очікуваного результату

[Джерело: ISO 9000:2015, 3.4.5, модифіковано — оригінальну примітку до запису замінено новою приміткою]

5.3 неупередженість (*impartiality*)

Об'єктивність щодо результатів діяльності з оцінювання відповідності.

Примітка 1. Об'єктивність можна розуміти як відсутність упередженості або конфлікту інтересів

5.4 незалежність (*independence*)

Свобода особи чи організації від контролю чи авторитету іншої особи чи організації

Приклад

Орган з оцінювання відповідності (4.6) може бути незалежним від особи, яка є об'єктом оцінювання відповідності (4.2), або від організації, що надає об'єкт оцінювання відповідності (4.2).

6 ТЕРМІНИ СТОСОВНО ВИБИРАННЯ ТА ВИЗНАЧАННЯ

6.1 відбирання зразків (*sampling*)

Відбирання та/або збирання матеріалів чи даних щодо об'єкта оцінювання відповідності (4.2).

Примітка 1. Відбирання можна виконувати на основі процедури, автоматизованої системи, професійного судження тощо.

Примітка 2. Відбирання та збирання можуть виконувати одні й ті самі або різні особи чи організації

6.2 випробування (testing)

Визначання однієї чи кількох характеристик *об'єкта оцінювання відповідності* (4.2) згідно з процедурою (5.2).

Примітка 1. Процедурю можна призначити для контролювання змінних величин у процесі випробувань як внесок у точність або достовірність результатів.

Примітка 2. Результати випробувань можна виразити конкретними одиницями вимірювання чи об'єктивним порівнянням.

Примітка 3. Результатом випробувань можуть бути коментарі (наприклад, думки й тлумачення) щодо результатів випробувань та виконання встановлених вимог.

Примітка 4. Додаткову інформацію щодо понять *випробування* (6.2) та *інспектування* (6.3) подано в А.3.4

6.3 інспектування (inspection)

Перевіряння *об'єкта оцінювання відповідності* (4.2) та визначання його відповідності детальним вимогам або, на підставі професійного судження, загальним вимогам.

Примітка 1. Перевіряння може містити прямі або непрямі спостереження на основі вимірювання.

Примітка 2. *Схеми оцінювання відповідності* (4.9) або контракти можуть визначати інспектування лише як перевіряння.

Примітка 3. Додаткову інформацію щодо понять *випробування* (6.2) та *інспектування* (6.3) подано в А.3.4

6.4 аудит (audit)

Процес отримання відповідної інформації про *об'єкт оцінювання відповідності* (4.2) та її об'єктивного оцінювання для визначення ступеня виконання *встановлених вимог* (5.1).

Примітка 1. Встановлені вимоги визначають перед проведенням аудиту, щоб можна було отримати відповідну інформацію.

Примітка 2. Прикладами об'єктів аудиту є системи керування, процеси, продукція та послуги.

Примітка 3. Аудит із метою акредитації називають «оцінюванням»

6.5 валідація (validation)

Підтвердження правдоподібності для конкретного передбачуваного використання чи застосування, надаючи об'єктивні докази того, що *встановлені вимоги* (5.1) виконано.

Примітка 1. Валідацію можна застосовувати до претензій для підтвердження інформації, заявленої в претензії, щодо передбачуваного використання в майбутньому

6.6 верифікація (verification)

Підтвердження правдивості, надаючи об'єктивні докази того, що *встановлені вимоги* (5.1) виконано.

Примітка 1. Верифікацію можна застосовувати до претензій для підтвердження інформації, заявленої в претензії, щодо подій, які вже відбулися, або результатів, які вже отримано

6.7 рівноправне оцінювання (peer assessment)

Оцінювання органу на відповідність *встановленим вимогам* (5.1), яке проводять представники інших органів, що належать або є кандидатами на належність до *суб'єктів угоди* (9.10).

Примітка 1. «Кандидатів» долучають до складу тоді, коли формують нову групу та коли в цій групі ще немає органів.

Примітка 2. Термін «рівноправне оцінювання» («peer assessment») іноді називають «рівноправне аналізування» («peer evaluation»).

7 ТЕРМІНИ СТОСОВНО АНАЛІЗУВАННЯ, ПРИЙМАННЯ РІШЕННЯ ТА ПІДТВЕРДЖУВАННЯ ВІДПОВІДНОСТІ

7.1 аналізування (review)

Визначення придатності, адекватності й результативності діяльності щодо відбирання та визначання, а також результатів цієї діяльності з огляду на виконання *встановлених вимог* (5.1) *об'єктом оцінювання відповідності* (4.2)

7.2 рішення (decision)

Висновок за результатами *аналізування* (7.1) про те, що виконання *встановлених вимог* (5.1) продемонстровано або не продемонстровано

7.3 підтвердження відповідності (attestation)

Видання заяви на основі *рішення* (7.2) щодо того, чи показано виконання *встановлених вимог* (5.1).

Примітка 1. Остаточна заява, про яку йдеться в цьому стандарті як про «заяву про відповідність», підтверджує те, що встановлені вимоги виконано. Таке підтвердження само по собі не дає договірних чи інших правових гарантій.

Примітка 2. Підтвердження відповідності першою стороною та підтвердження відповідності третьою стороною відрізняються відповідно до термінів *декларація* (7.5), *сертифікація* (7.6) та *акредитація* (7.7), але немає відповідного терміна для підтвердження відповідності другою стороною

7.4 сфера підтвердження відповідності (scope of attestation)

Діапазон або характеристики *об'єктів оцінювання відповідності* (4.2), які охоплено *підтвердженням відповідності* (7.3)

7.5 декларація (declaration)

Підтвердження відповідності (7.3) першою стороною

7.6 сертифікація (certification)

Підтвердження відповідності (7.3) третьою стороною стосовно об'єкта оцінювання відповідності (4.2), за винятком акредитації (7.7)

7.7 акредитація (accreditation)

Підтвердження відповідності (7.3) третьою стороною, пов'язане з органом з оцінювання відповідності (4.6), яке слугує офіційним доказом його компетентності, неупередженості (5.3) та послідовної діяльності під час виконання конкретних завдань з оцінювання відповідності.

8 ТЕРМІНИ СТОСОВНО НАГЛЯДАННЯ**8.1 наглядання (surveillance)**

Систематичне повторення діяльності з оцінювання відповідності як основа для підтримання правомірності заяви про відповідність

8.2 призупинення (suspension)

Тимчасове визнання нечинною заяви про відповідність для всієї або частини встановленої сфери підтвердження відповідності (7.4) органом, який видав заяву.

Приклад 1

Орган, який видав заяву про відповідність, призупиняє її, оскільки встановлених вимог (5.1) більше не виконують.

Приклад 2

Клієнт органу, який видав заяву про відповідність, добровільно просить призупинити її дію.

Приклад 3

Орган, який видав заяву про відповідність, призупиняє її, оскільки тимчасово припиняє виконувати цей вид діяльності з оцінювання відповідності

8.3 скасування (withdrawal, cancellation)

Анулювання заяви про відповідність органом, який видав заяву.

Приклад 1

Орган, який видав заяву про відповідність, скасовує її, оскільки встановлених вимог (5.1) більше не виконують.

Приклад 2

Клієнт органу, який видав заяву про відповідність, добровільно просить скасувати її дію.

Приклад 3

Орган, який видав заяву про відповідність, скасовує або передає її, оскільки перестав виконувати цей вид діяльності з оцінювання відповідності

8.4 закінчення строку дії (expiry)

Закінчення строку дії заяви про відповідність після визначеного періоду

8.5 відновлення (restoration)

Відновлення повної або часткової заяви про відповідність

8.6 апеляція (appeal)

Запит особи чи організації, що надає або є об'єктом оцінювання відповідності (4.2), до органу з оцінювання відповідності (4.6) чи органу з акредитації (4.7) для перегляду цим органом рішення (7.2), прийнятого ним, що стосується цього об'єкта

8.7 скарга (complaint)

Вираження невдоволення, крім апеляції (8.6), будь-якою особою чи організацією щодо діяльності органу з оцінювання відповідності (4.6) або органу з акредитації (4.7), з очікуванням відповіді.

9 ТЕРМІНИ СТОСОВНО СПРИЯННЯ ТОРГІВЛІ ТА РЕГУЛЮВАННЯ

9.1 схвалення (затвердження) (*approval*)

Дозвіл на надання на ринку або використання продукції, послуги чи процесу за встановленою призначеністю чи в установлених умовах.

Примітка 1. Схвалення може ґрунтуватися на виконанні встановлених вимог або завершенні встановлених процедур.

Примітка 2. Схвалення можуть надавати в контексті *схеми оцінювання відповідності* (4.9)

9.2 призначення (*designation*)

Надання урядом *органу з оцінювання відповідності* (4.6) дозволу на виконання певної діяльності щодо оцінювання відповідності.

Примітка 1. Призначення іноді називають «нотифікацією»

9.3 орган, що призначає (*designating authority*)

Організація, заснована в уряді або уповноважена урядом призначати *органи з оцінювання відповідності* (4.6) та призупиняти або скасовувати їхнє *призначення* (9.2)

9.4 еквівалентність (*equivalence*)

еквівалентність результатів оцінювання відповідності (*equivalence of conformity assessment results*)

Достатність різних результатів оцінювання відповідності для забезпечення такого самого рівня впевненості у відповідності відносно до таких самих *встановлених вимог* (5.1).

Примітка 1. Вислів «результат оцінювання відповідності» означає результат будь-якої діяльності з оцінювання відповідності (наприклад, звіт або сертифікат) і може містити виявлення невідповідності

9.5 визнання (*recognition*)

визнання результату оцінювання відповідності (*recognition of a conformity assessment result*)

Підтвердження достовірності результату оцінювання відповідності, наданого іншою особою чи організацією.

Примітка 1. Вислів «результат оцінювання відповідності» означає результат будь-якої діяльності з оцінювання відповідності (наприклад, звіт або сертифікат) і може містити виявлення невідповідності

9.6 прийняття (*acceptance*)

прийняття результату оцінювання відповідності (*acceptance of a conformity assessment result*)

Використання результату оцінювання відповідності, наданого іншою особою чи організацією.

Примітка 1. Вислів «результат оцінювання відповідності» означає результат будь-якої діяльності з оцінювання відповідності (наприклад, звіт або сертифікат) і може містити виявлення невідповідності

9.7 одностороння домовленість (*unilateral arrangement*)

Домовленість, згідно з якою одна сторона визнає або приймає результати оцінювання відповідності іншої сторони.

Примітка 1. Вислів «результат оцінювання відповідності» означає результат будь-якої діяльності з оцінювання відповідності (наприклад, звіт або сертифікат) і може містити виявлення невідповідності

9.8 двостороння домовленість (*bilateral arrangement*)

Домовленість, згідно з якою дві сторони визнають або приймають результати оцінювання відповідності одна одної.

Примітка 1. Вислів «результат оцінювання відповідності» означає результат будь-якої діяльності з оцінювання відповідності (наприклад, звіт або сертифікат) і може містити виявлення невідповідності

9.9 багатостороння домовленість (*multilateral arrangement*)

Домовленість, згідно з якою більше ніж дві сторони визнають або приймають результати оцінювання відповідності одна одної.

Примітка 1. Вислів «результат оцінювання відповідності» означає результат будь-якої діяльності з оцінювання відповідності (наприклад, звіт або сертифікат) і може містити виявлення невідповідності

9.10 група угод (*agreement group*)

Органи, що підписали угоду, на якій ґрунтується домовленість

9.11 взаємність (*reciprocity*)

Відносини між двома сторонами, за яких обидві мають однакові права та обов'язки одна щодо одної.

Примітка 1. Взаємність може бути в рамках *багатосторонньої домовленості* (9.9), що охоплює мережу двосторонніх взаємних відносин.

Примітка 2. Незважаючи на рівні права та обов'язки, їхні можливості можуть відрізнятися, що може призвести до нерівних відносин між сторонами

9.12 рівноправний режим (*equal treatment*)

Режим, що надають продукції, послугам чи процесам одного постачальника, який є не менше сприятливим, ніж режим, що надають подібній продукції, послугам чи процесам будь-якого іншого постачальника, в порівнянній ситуації

9.13 національний режим (*national treatment*)

Режим, що надають продукції, послугам чи процесам з інших країн, який є не менше сприятливим, ніж режим, що надають подібній продукції, послугам чи процесам національного походження, в порівнянній ситуації

9.14 рівноправний та національний режим (*equal and national treatment*)

Режим, що надають продукції, послугам чи процесам з інших країн, який є не менше сприятливим, ніж режим, що надають подібній продукції, послугам чи процесам національного походження, або походженням з будь-якої іншої країни, у порівнянній ситуації.

ДОДАТОК А
(довідковий)

ПРИНЦИПИ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДНОСТІ**А.1 Функційний підхід**

А.1.1 Оцінювання відповідності — це послідовність трьох функцій, які задовольняють потребу чи демонструють виконання зазначених вимог:

- відбирання;
- визначання; й
- аналізування, приймання рішення та підтверджування відповідності.

Таке демонстрування може додати змісту або достовірності твердженням про виконання зазначених вимог, надаючи користувачам більшу впевненість у таких твердженнях. Стандарти часто використовують як встановлені вимоги, оскільки вони відображають широкий консенсус щодо того, що потрібно в тій чи іншій ситуації. Як наслідок, оцінювання відповідності часто розглядають як діяльність, пов'язану зі стандартами.

А.1.2 Оцінювання відповідності можна застосовувати до виробів, процесів, послуг, систем, установок, проектів, даних, конструкцій, матеріалів, претензій, персоналу чи організацій, а також до тих органів, які здійснюють оцінювання відповідності. Для зручності в цьому стандарті вислів «об'єкт оцінювання відповідності» вживають для загального посилання на будь-який один або всі ці об'єкти.

А.1.3 Кожна категорія користувачів щодо оцінювання відповідності має свої конкретні потреби. Тому є велике різноманіття видів діяльності з оцінювання відповідності. Проте в основу всіх видів діяльності з оцінювання відповідності покладено загальний функційний підхід, як показано на рисунку А.1.

А.1.4 Контур А на рисунку А.1 позначає функцію оцінювання відповідності. Конкретні види діяльності в кожній функції можуть змінюватися від одного типу оцінювання відповідності до іншого, зважаючи на потреби користувачів, характер встановлених вимог та об'єкт оцінювання відповідності.

А.1.5 Контур В на рисунку А.1 позначає вихід з функції та вхід до подальшої функції. Характер виходу варіюється залежно від конкретних видів проведеної діяльності.

A.1.6 Контур С на рисунку А.1 позначає рішення.

A.1.7 Діяльність з оцінювання відповідності можна охарактеризувати як діяльність «першої сторони» (див. 4.3), діяльність «другої сторони» (див. 4.4) або діяльність «третьої сторони» (див. 4.5). Зазвичай для кожної з цих категорій:

— діяльність з оцінювання відповідності перебуває під контролем або керівництвом особи чи організації, зазначених у відповідному визначенні, та

— критичне рішення, на якому ґрунтується підтвердження відповідності, ухвалює особа чи організація, вказані у відповідному визначенні.

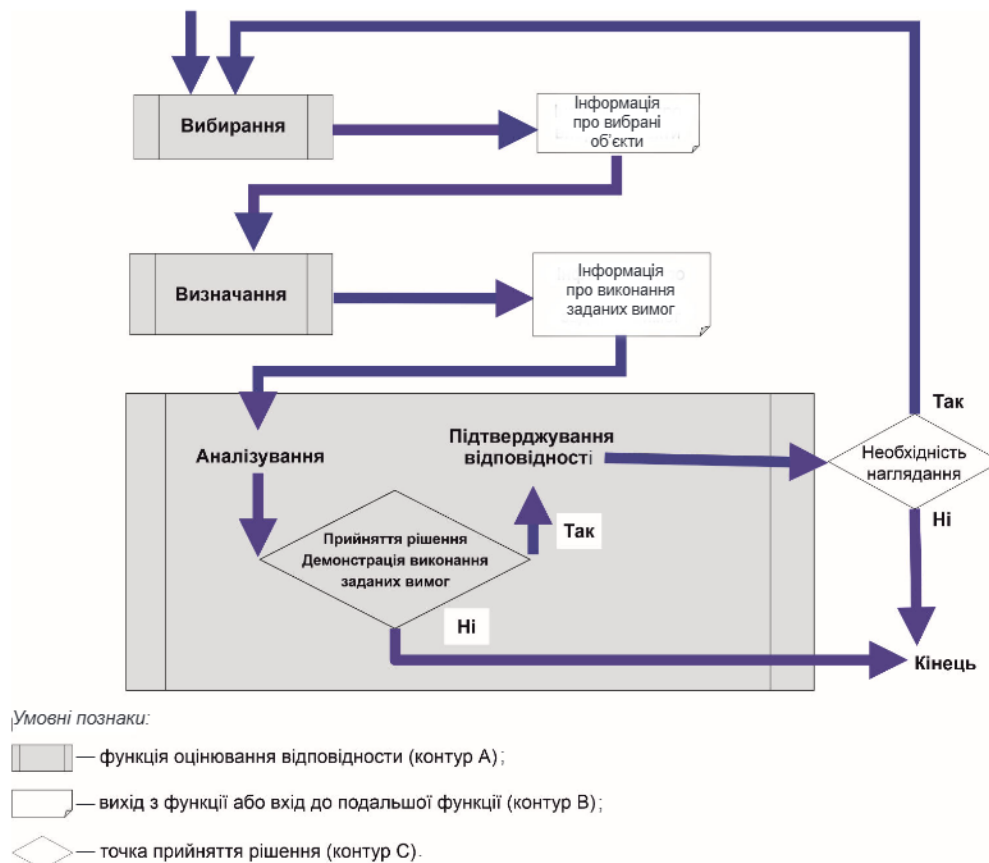


Рисунок 1 — Функційний підхід до оцінювання відповідності

A.2 Вибирання

A.2.1 Вибирання охоплює планування й підготовчу діяльність для збирання чи подавання всієї інформації та вихідних даних, потрібних для подальшої функції визначання. Дії, потрібні для виконання функції вибирання, суттєво різняться кількістю та складністю. У деяких випадках можуть знадобитися дуже незначні дії для функції вибирання.

A.2.2 Для вибирання об'єкта з оцінювання відповідності треба брати до уваги його особливості. Часто об'єктом може бути велика кількість ідентичних виробів, поточне виробництво, безперервний процес або система, або його можна розташувати в різних місцях. У таких випадках може знадобитися репрезентативна вибірка зразків чи проб. Так, план щодо відбирання проб річкової води, пов'язаний із демонструванням того, що вимоги до припустимого забруднення виконано, може бути прикладом масштабної та значної діяльності з вибірки проб. Проте іноді об'єктом може бути вся сукупність, наприклад, якщо об'єктом оцінювання відповідності є один окремо взятий виріб. Навіть у таких випадках відбирання проб може знадобитися для вибирання частини цілого об'єкта, яка є репрезентативною частиною цілого (наприклад, відбирання критичних деталей моста для визначання втоми матеріалу).

A.2.3 Може бути також потреба враховувати встановлені вимоги. Здебільшого є стандарт або інші раніше встановлені вимоги. Втім треба бути обережним у разі застосування чинних вимог до конкретного об'єкта оцінювання відповідності. Наприклад, може постати потреба обережності під час застосування

стандарту, розробленого для поліетиленових труб, до поліпропіленових труб. У деяких випадках є лише дуже загальний набір вимог, які, можливо, потрібно розширити, щоб оцінювання було змістовним або прийнятним для користувачів. Наприклад, орган влади може вимагати, щоб продукція не створювала неприйнятних ризиків для безпеки (загальна вимога), й чекати від органу із сертифікації встановлення детальних вимог до окремих сертифікованих виробів або видів продукції. Або може виникнути потреба більшої уваги до загальних вимог системи керування, якщо цю систему керування спрямовано на виконання конкретних вимог до послуг.

A.2.4 Вибірання може також містити вибір найпридатніших процедур (наприклад, методів випробування або методів інспектування), які використовуватимуть для виконання дій у рамках функції визначання. Часто для виконання функції визначання треба розробити нові або змінити наявні методи. Може знадобитися вибір належного місця розташування та належних умов чи осіб для виконання процедури.

A.2.5 Нарешті, для належного виконання дій у рамках функції визначання може знадобитися додаткова інформація, щоб демонстрування виконання встановлених вимог було ефективним. Наприклад, перш ніж можна буде здійснювати відповідні дії з визначання, потрібно визначити обсяг випробувань, на який поширено акредитацію лабораторії. Або може знадобитися опис послуги перед виконанням відповідних дій з визначання. Крім того, дією щодо визначання може бути лише аналізування інформації, яку потрібно ідентифікувати та зібрати. Наприклад, може знадобитися копія інструкції з експлуатації виробу або попереджувальні знаки.

A.2.6 На рисунку A.1 всю інформацію, зразки (якщо передбачено відбирання зразків), рішення й інші вихідні дані з функції вибирання подано як «інформацію про вибрані елементи».

A.3 Визначання

A.3.1 Дії щодо визначання проводять, щоб отримати повну інформацію про виконання встановлених вимог об'єктом оцінювання відповідності або його зразком. Деякі види діяльності з визначання подано в A.3.2 та A.3.3.

A.3.2 Терміни «випробування» (див. 6.2), «інспектування» (див. 6.3), «аудит» (див. 6.4), «валідація» (див. 6.5), «верифікація» (див. 6.6) та «рівноправне оцінювання» (див. 6.7), визначені лише як види діяльності з визначання, можна вживати разом із терміном «схема» для описування схем оцінювання відповідності, які мають зазначений вид діяльності з визначання. Отже, «схема рівноправного оцінювання» — це схема оцінювання відповідності, яка містить рівноправне оцінювання як діяльність щодо визначання.

A.3.3 Різні дії з визначання не мають спеціальної назви чи позначення. Прикладом може бути експертування чи аналізування проекту або іншої описової інформації щодо встановлених вимог. Окремі види оцінювання відповідності (наприклад, випробування, сертифікація, акредитація) можуть мати терміни, задані для дій з визначання, єдиних для певного виду. Ні в цьому стандарті, ні на практиці не використовують загальний термін, який би охоплював усі заходи з визначання.

A.3.4 Треба бути обережним і чітко як розуміти, так і проводити дії з визначання, що є «випробуванням», а що — «інспектуванням» (див. 6.2 та 6.3). Через передісторію вживання цих термінів виникає плутанина між ними. Одні й ті самі види діяльності може бути ідентифіковано і як «випробування», і як «інспектування». Погляд користувача на діяльність щодо «випробування» або «інспектування» важливий для визначання того, який стандарт щодо оцінювання відповідності застосовуватиме орган, що здійснює цю діяльність.

A.3.5 На рисунку A.1 усі вихідні дані функції визначання подано як «інформацію про виконання встановлених вимог». Ці вихідні дані — комбінація всієї інформації, отриманої внаслідок діяльності з визначання разом із вхідними даними до функції визначання. Вихідні дані зазвичай структуровано для полегшення аналізування, приймання рішень та підтвердження відповідності.

A.4 Аналізування, приймання рішення та підтвердження відповідності

A.4.1 «Аналізування» (див. 7.1) є завершальним етапом перевіряння перед прийняттям важливого «рішення» (див. 7.2) щодо того, чи в достатньому обсязі показано, що об'єкт оцінювання/відповідності відповідає встановленим вимогам. Якщо так, то результатом «підтвердження відповідності» (див. 7.3) є «заява», яку своєчасно та в найприйнятнішій формі доносять до всіх потенційних користувачів. «Заява про відповідність» — це загальновживаний вислів, який охоплює всі засоби повідомлення про те, що виконання встановлених вимог продемонстровано.

A.4.2 Якщо виконання встановлених вимог не продемонстровано, можна повідомити про виявлення невідповідності.

A.4.3 Терміни «декларація» (див. 7.5), «сертифікація» (див. 7.6) та «акредитація» (див. 7.7), визначені лише як види підтвердження відповідності, можна вживати разом із терміном «схема» для описування схем оцінювання відповідності, які містять вид дій із підтвердження відповідності, визначеної як завершальний етап. Отже, «схема сертифікації» — це схема оцінювання відповідності, яка містить вибирання, визначання, аналізування, приймання рішення та, нарешті, сертифікацію як діяльність з підтвердження відповідності.

A.5 Потрібність наглядання

A.5.1 Оцінювання відповідності може завершитися після проведення підтвердження відповідності. Проте в деяких випадках для підтримання достовірності заяви, отриманої як результат підтвердження відповідності, може знадобитися систематичне повторення функцій, поданих на рисунку А.1. Потреби користувачів стимулюють таку діяльність. Наприклад, об'єкт оцінювання відповідності може з часом змінюватися, що може негативно вплинути на продовження виконання встановлених вимог. Або користувачі можуть вимагати постійного демонстрування того, що встановлені вимоги виконують, наприклад у процесі безперервного (серійного) виробництва продукції або якщо послуги надають на постійній основі.

A.5.2 Дії під час наглядання планують для задоволення потреби в підтвердженні достовірності наявної заяви, отриманої як результат підтвердження відповідності. Щоб задовольнити цю потребу, зазвичай не потрібно повного повторення первинного оцінювання під час кожного повторення наглядання. Отже, дії для кожної функції, показаної на рисунку А.1, під час наглядання можна скоротити або вони можуть відрізнитися від дій, виконуваних під час первинного оцінювання.

A.5.3 Дії з вибирання здійснюють як під час первинного оцінювання, так і під час наглядання. Проте під час наглядання можуть бути вибрані зовсім інші дії. Наприклад, можливо, що під час первинного оцінювання вибрано випробування продукції. Під час наглядання можна вибрати інспектування для того, щоб визначити, що зразок продукції є тим самим, що й попередньо випробуваний зразок. Дійсно, дії щодо функції вибирання можуть час від часу змінюватися на основі інформації про попередні періодичні наглядання та інших вхідних даних. Постійне аналізування ризиків або розгляд відгуків ринку щодо фактичного виконання встановлених вимог можуть бути частиною дій функції вибирання в процесі наглядання.

A.5.4 Вибір встановлених вимог також може бути різним. Наприклад, під час будь-якого повторного наглядання можна вибрати лише окрему групу встановлених вимог. Або, за аналогією, для дій з визнання в рамках наглядання може бути вибрано лише частину об'єкта оцінювання відповідності; наприклад, під час наглядання можна оцінювати лише частину акредитованого органу з сертифікації.

A.5.5 Як уже зазначено, різні дії в рамках функції вибирання можуть призвести до різних дій в рамках функції визначання для наглядання. Проте як за первинного оцінювання, так і за наглядання, вихідні дані функції вибирання визначають дії для функції визначання та спосіб їхнього виконання.

A.5.6 Функцію аналізування, приймання рішень та підтвердження відповідності також застосовують як під час первинного оцінювання, так і під час наглядання. Під час наглядання аналізування всіх вхідних та вихідних даних, показаних на рисунку А.1, призводить до приймання рішення про те, чи заява, зроблена за результатами підтвердження відповідності, продовжує бути достовірною. У багатьох випадках, якщо заява продовжує бути достовірною, не вживають жодних особливих дій. В інших випадках, наприклад у разі розширення сфери підтвердження відповідності, можна оформити нову заяву про відповідність.

A.5.7 Якщо прийнято рішення про те, що заява про відповідність більше не достовірна, треба вжити відповідних заходів щодо інформування користувачів; наприклад, про те, що сферу підтвердження відповідності скорочено або що чинність заяви призупинено чи скасовано.

ДОДАТОК В
(довідковий)

ВІДПОВІДНІ ТЕРМІНИ, ВИЗНАЧЕНІ В ІНШИХ СТАНДАРТАХ

В.1 Відповідні терміни, визначені в інших стандартах з оцінювання відповідності

здатність	ability	ISO/IEC TS 17027
задовольнення особливих потреб	accommodation of special needs	ISO/IEC TS 17027
діяльність з акредитації	accreditation activity	ISO/IEC 17011
логотип органу з акредитації	accreditation body logo	ISO/IEC 17011
персонал органу з акредитації	accreditation body personnel	ISO/IEC 17011
рішення щодо акредитації	accreditation decision	ISO/IEC 17011
процес акредитації	accreditation process	ISO/IEC 17011
схема акредитації	accreditation scheme	ISO/IEC 17011
знак акредитації	accreditation symbol	ISO/IEC 17011
несприятливі результати екзамену	adverse impact of examinations	ISO/IEC TS 17027
заявник	applicant	ISO/IEC 17024, ISO/IEC TS 17027, ISO/IEC 17040
схвалення персоналу	approval of persons	ISO/IEC TS 17027
оцінювання, оцінка	assessment	ISO/IEC 17024, ISO/IEC TS 17027, ISO/IEC 17011
план оцінювання	assessment plan	ISO/IEC 17011
програма оцінювання	assessment programme	ISO/IEC 17011
метод оцінювання	assessment technique	ISO/IEC 17011
аудитор з акредитації, оцінювач	assessor	ISO/IEC 17011
приписане значення	assigned value	ISO/IEC 17043
характерна риса	attribute	ISO/IEC TS 17027
час аудиту	audit time	ISO/IEC 17021-1, ISO/IEC TS 17023
аудитор	auditor	ISO/IEC 17021-1, ISO/IEC TS 17021-4
упередженість	bias	ISO/IEC TS 17027
кандидат	candidate	ISO/IEC 17024, ISO/IEC TS 17027
категорія персоналу	category of persons	ISO/IEC TS 17027
сертифікат	certificate	ISO/IEC 17024, ISO/IEC TS 17027
власник сертифіката	certificate holder	ISO/IEC TS 17027
сертифікаційний аудит	certification audit	ISO/IEC 17021-1
орган з сертифікації	certification body	ISO/IEC TS 17027, ISO/IEC 17065
сертифікаційний знак	certification mark	ISO/IEC TS 17027

процес сертифікування	certification process	ISO/IEC 17024, ISO/IEC TS 17027,
сертифікаційні вимоги	certification requirements	ISO/IEC TS 17027, ISO/IEC 17065
схема сертифікації	certification scheme	ISO/IEC 17021-1, ISO/IEC TS 17023, ISO/IEC 17024, ISO/IEC TS 17027
система сертифікації	certification system	ISO/IEC 17065
сертифікований клієнт	certified client	ISO/IEC 17021-1
сертифікована особа	certified person	ISO/IEC TS 17027
клієнт	client	ISO/IEC 17021-1, ISO/IEC 17043, ISO/IEC 17065
організація клієнта	client organization	ISO/IEC TS 17023
компетентність	competence	ISO/IEC 17021-1, ISO/IEC TS 17021-4, ISO/IEC 17024, ISO/IEC TS 17027
кодекс поведінки	code of conduct	ISO/IEC TS 17027
усталена практика	code of practice	ISO/IEC TS 17027
безперервне підвищення кваліфікації/навчання	continuing professional development/education	ISO/IEC TS 17027
діяльність з оцінювання відповідності	conformity assessment activity	ISO/IEC 17011
консультування	consultancy	ISO/IEC 17011, ISO/IEC 17021-1, ISO/IEC 17065, ISO/IEC 17029
координатор	coordinator	ISO/IEC 17043
кваліфікаційний документ	credential	ISO/IEC TS 17027
видавання кваліфікаційного документа	credentialing	ISO/IEC TS 17027
прохідний бал на підставі критерію	criterion-referenced pass mark	ISO/IEC TS 17027
прохідний бал на підставі критерію	criterion-referenced cut score	ISO/IEC TS 17027
користувач	customer	ISO/IEC TR 17028, ISO/IEC 17043
правило приймання рішення	decision rule	ISO/IEC 17025
призначення для персоналу	designation for persons	ISO/IEC TS 17027
діагностичний звіт про результати	diagnostic score report	ISO/IEC TS 17027
індекс складності	difficulty index	ISO/IEC TS 17027
тривалість аудитів сертифікації систем керування	duration of management system certification audits	ISO/IEC 17021-1, ISO/IEC TS 17023
електронне оцінювання	e-assessment	ISO/IEC TS 17027
відповідність умовам	eligibility	ISO/IEC TS 17027
прирівнювання екзаменів	equating of examinations	ISO/IEC TS 17027

еквівалентність результатів сертифікації	equivalence of certification results	ISO/IEC TS 17027
оцінювання	evaluation	ISO/IEC 17065
екзамен (екзамен з використанням комп'ютера, екзамен на підставі критеріїв, екзамен на підставі норм, стандартний екзамен)	examination (computer-based examination, criterion-referenced examination, norm-referenced examination, standardized examination)	ISO/IEC 17024, ISO/IEC TS 17027
адаптація екзамену	examination adaptation	ISO/IEC TS 17027
керування екзаменом	examination administration	ISO/IEC TS 17027
проект екзамену	examination blueprint	ISO/IEC TS 17027
форма екзамену	examination form	ISO/IEC TS 17027
змінювання екзамену	examination modification	ISO/IEC TS 17027
захищеність екзамену	examination security	ISO/IEC TS 17027
екзаменатор	examiner	ISO/IEC 17024, ISO/IEC TS 17027
надійність екзаменатора (міжекспертна угода, міжекспертний договір)	examiner reliability (inter-rater reliability, inter-rater agreement)	ISO/IEC TS 17027
розширення акредитації	extending accreditation	ISO/IEC 17011
справедливість	fairness	ISO/IEC 17024, ISO/IEC TS 17027
гнучка сфера акредитації	flexible scope of accreditation	ISO/IEC 17011
надання акредитації	granting accreditation	ISO/IEC 17011
супроводжувач	guide	ISO/IEC 17021-1
орган з інспектування	inspection body	ISO/IEC 17020
схема інспектування	inspection scheme	ISO/IEC 17020
система інспектування	inspection system	ISO/IEC 17020
зацікавлена сторона	interested party	ISO/IEC 17011, ISO/IEC TS 17021-4, ISO/IEC 17024
міжлабораторні порівняння	interlaboratory comparison	ISO/IEC 17025, ISO/IEC 17043
внутрішньолабораторні порівняння	intralaboratory comparison	ISO/IEC 17025
контролер	invigilator	ISO/IEC 17024, ISO/IEC TS 17027
надавач знака відповідності третьої сторони	issuer of a third-party mark of conformity	ISO/IEC 17030
частина	item	ISO/IEC TS 17027
аналізування роботи	job analysis	ISO/IEC TS 17027
знання	knowledge	ISO/IEC TS 17027
лабораторія	laboratory	ISO/IEC 17025
результати навчання	learning outcomes	ISO/IEC TS 17027
ліцензія/ліцензування	licence/licensure	ISO/IEC TS 17027
підтримання акредитації	maintaining accreditation	ISO/IEC 17011

суттєва невідповідність	major nonconformity	ISO/IEC 17021-1
консультування щодо систем керування	management system consultancy	ISO/IEC 17021-1
несуттєва невідповідність	minor nonconformity	ISO/IEC 17021-1
моніторинг	monitoring	ISO/IEC TS 17021-4, ISO/IEC TS 17027
невідповідність	nonconformity	ISO/IEC 17021-1
спостерігач	observer	ISO/IEC 17021-1
організація	organization	ISO/IEC TS 17021-4
значення, що випадає	outlier	ISO/IEC 17043
власник знака відповідності третьої сторони	owner of a third-party mark of conformity	ISO/IEC 17030
прохідний бал	pass mark/cut score/passing score	ISO/IEC TS 17027
постійний майданчик	permanent site	ISO/IEC TS 17023
персонал	personnel	ISO/IEC 17024, ISO/IEC TS 17027
процес	process	ISO/IEC 17065
вимоги до продукції	product requirement	ISO/IEC 17065
виробництво	production	ISO Guide 30
зразок для перевіряння професійного рівня	proficiency test item	ISO/IEC 17043
перевіряння професійного рівня	proficiency testing	ISO/IEC 17025, ISO/IEC 17043
[постачальник] [провайдер] послуг з перевіряння професійного рівня	proficiency testing provider	ISO/IEC 17043
раунд перевіряння професійного рівня	proficiency testing round	ISO/IEC 17043
схема перевіряння професійного рівня	proficiency testing scheme	ISO/IEC 17043
власник програми	programme owner	ISO/IEC 17024, ISO/IEC 17029, ISO/IEC 17065
психометрія	psychometrics	ISO/IEC TS 17027
кваліфікація	qualification	ISO/IEC 17024, ISO/IEC TS 17027
повторне оцінювання	reassessment	ISO/IEC 17011
повторна сертифікація	recertification	ISO/IEC TS 17027
обмеження акредитації	reducing accreditation	ISO/IEC 17011
реєстр	register	ISO/IEC TS 17027
референтний матеріал	reference material	ISO 17034
виробник референтного матеріалу	reference material producer	ISO 17034
реєстрування	registration	ISO/IEC TS 17027
надійність	reliability	ISO/IEC 17024, ISO/IEC TS 17027

дистанційне оцінювання	remote assessment	ISO/IEC 17011
робастний статистичний метод	robust statistical method	ISO/IEC 17043
сфера акредитації	scope of accreditation	ISO/IEC 17011
галузь застосування сертифікації, сфера сертифікації	scope of certification	ISO/IEC TS 17027, ISO/IEC 17065
галузь застосування схеми сертифікації	scope of certification scheme	ISO/IEC TS 17027
галузь застосування валідації	scope of validation	ISO/IEC 17029
галузь застосування верифікації	scope of verification	ISO/IEC 17029
звіт про результати	score report	ISO/IEC TS 17027
самовизначення, самодекларування	self-declaration	ISO/IEC TS 17027
самооцінювання	self-evaluation/self-assessment	ISO/IEC TS 17027
навички	skill	ISO/IEC TS 17027
стандартне відхилення для оцінювання результатів перевіряння професійного рівня	standard deviation for proficiency assessment	ISO/IEC 17043
субпідрядник	subcontractor	ISO/IEC 17043
ланцюг постачання	supply chain	ISO/IEC TS 17021-4
тимчасове зупинення акредитації	suspending accreditation	ISO/IEC 17011
сталий розвиток	sustainable development	ISO/IEC TS 17021-4
керівник групи	team leader	ISO/IEC 17011
технічна галузь	technical area	ISO/IEC 17021-1
технічний експерт	technical expert	ISO/IEC 17011, ISO/IEC 17021-1
тимчасовий майданчик	temporary site	ISO/IEC TS 17023
знак відповідності третьої сторони	third-party mark of conformity	ISO/IEC 17030
підготовка	training	ISO/IEC TS 17027
орган з валідації	validation body	ISO/IEC 17029
акт валідації	validation statement	ISO/IEC 17029
програма валідації	validation programme	ISO/IEC 17029
чинність	validity	ISO/IEC TS 17027
орган з верифікації	verification body	ISO/IEC 17029
акт верифікації	verification statement	ISO/IEC 17029
програма верифікації	verification programme	ISO/IEC 17029
скасування акредитації	withdrawing of accreditation	ISO/IEC 17011
спостереження	witnessing	ISO/IEC 17011

V.2 Відповідні терміни, визначені в стандартах, крім стандартів оцінювання відповідності

доказ аудиту	audit evidence	ISO 19011, ISO 9000
калібрування	calibration	ISO/IEC Guide 99
спроможність	capability	ISO 9000

характеристика	characteristic	ISO 9000
дотримання	compliance	ISO 19600
відповідність	conformity	MSS core definition ¹
постійне вдосконалення	continual improvement	MSS core definition ¹
коригувальна дія	corrective action	MSS core definition ¹
документ	document	ISO 9000
задокументована інформація	documented information	MSS core definition ¹
результативність	effectiveness	MSS core definition ¹
обстеження	examination	ISO 15189
інструмент	instrument	ISO/IEC Guide 99
інформація	information	ISO 9000
система керування	management system	MSS core definition ¹
вимірювання, результат вимірювання	measurement	ISO/IEC Guide 99
непевність результату вимірювання	measurement uncertainty	ISO/IEC Guide 99
метрологічний стандарт	metrological standard	ISO/IEC Guide 99
метрологічна простежність	metrological traceability	ISO/IEC Guide 99
нормативний документ	normative document	ISO/IEC Guide 2
ціль	objective	MSS core definition ¹
організація	organization	ISO 9000
результат діяльності/роботи	performance	MSS core definition ¹
політика	policy	MSS core definition ¹
процес	process	ISO 9000
продукція	product	ISO 9000
ризик	risk	MSS core definition ¹
вимога	requirement	MSS core definition ¹
послуга	service	ISO 9000
технічні умови; специфікація	specification	ISO 9000
стандарт (нормативний)	standard (norm)	ISO/IEC Guide 2
постачальник	supplier	ISO 9000
система	system	ISO 9000
найвище керівництво	top management	MSS core definition ¹
MSS типу A	type A MSS	ISO/IEC Directives, Part 1
MSS типу B	type B MSS	ISO/IEC Directives, Part 1

¹ Стандарти системи менеджменту ISO (MSS) мають структуру високого рівня й охоплюють ідентичний основний текст і загальні терміни з основними визначеннями.

БІБЛІОГРАФІЯ

- 1 ISO 3534 (all parts) Statistics — Vocabulary and symbols
- 2 ISO 9000:2015 Quality management systems — Fundamentals and vocabulary
- 3 ISO 15189 Medical laboratories — Requirements for quality and competence
- 4 ISO/IEC 17011 Conformity assessment — Requirements for accreditation bodies accrediting conformity assessment bodies
- 5 ISO/IEC 17020 Conformity assessment — Requirements for the operation of various types of bodies performing inspection
- 6 ISO/IEC 17021-1 Conformity assessment — Requirements for bodies providing audit and certification of management systems — Part 1: Requirements
- 7 ISO/IEC TS 17021-4 Conformity assessment — Requirements for bodies providing audit and certification of management systems — Part 4: Competence requirements for auditing and certification of event sustainability management systems
- 8 ISO/IEC TS 17023 Conformity assessment — Guidelines for mining the duration of management system certification audits
- 9 ISO/IEC 17024 Conformity assessment — General requirements for bodies operating certification of persons
- 10 ISO/IEC 17025 General requirements for the competence of testing and calibration laboratories
- 11 ISO/IEC TS 17027 Conformity assessment — Vocabulary related to competence of persons used for certification of persons
- 12 ISO/IEC TR 17028 Conformity assessment — Guidelines and examples of a certification scheme for services
- 13 ISO/IEC 17029 Conformity assessment — General principles and requirements for validation and verification bodies
- 14 ISO/IEC 17030 Conformity assessment — General requirements for third-party marks of conformity
- 15 ISO 17034 General requirements for competence of reference material producers
- 16 ISO/IEC 17040 Conformity assessment — General requirements for peer assessment of conformity assessment bodies and accreditation bodies
- 17 ISO/IEC 17043 Conformity assessment — General requirements for proficiency testing
- 18 ISO/IEC 17050-1 Conformity assessment — Supplier's declaration of conformity — Part 1: General requirements
- 19 ISO/IEC 17065 Conformity assessment — Requirements for bodies certifying products, processes and services
- 20 ISO 19011 Guidelines for auditing management systems
- 21 ISO 19600 Compliance management systems — Guidelines
- 22 ISO/IEC Guide 2 Standardization and related activities — General vocabulary
- 23 ISO Guide 30, Reference materials — Selected terms and definitions
- 24 ISO/IEC Guide 99, International vocabulary of metrology — Basic and general concepts and associated terms (VIM)
- 25 Glossary, Agreement on Technical Barriers to Trade: https://www.wto.org/english/thewto_e/glossary_e/glossary_e.htm

НАЦІОНАЛЬНЕ ПОЯСНЕННЯ

- 1 ISO 3534 (усі частини) Статистика. Словник термінів і позначки
- 2 ISO 9000:2015 Системи управління якістю. Основні положення та словник термінів
- 3 ISO 15189 Медичні лабораторії. Вимоги до якості та компетентності
- 4 ISO/IEC 17011 Оцінювання відповідності. Загальні вимоги до органів з акредитації, що акредитують органи з оцінювання відповідності
- 5 ISO/IEC 17020 Оцінювання відповідності. Вимоги до роботи різних типів органів з інспектування
- 6 ISO/IEC 17021-1 Оцінювання відповідності. Вимоги до органів, які здійснюють аудит і сертифікацію систем керування. Частина 1. Вимоги
- 7 ISO/IEC TS 17021-4 Оцінювання відповідності. Вимоги до органів, які здійснюють аудит і сертифікацію систем керування. Частина 4. Вимоги до компетентності персоналу, який здійснює аудит та сертифікацію систем керування сталого перебігу подій
- 8 ISO/IEC TS 17023 Оцінювання відповідності. Настанови щодо визначання тривалості сертифікаційного аудиту системи менеджменту

- 9 ISO/IEC 17024 Оцінювання відповідності. Загальні вимоги до органів, що проводять сертифікацію персоналу
- 10 ISO/IEC 17025 Загальні вимоги до компетентності випробувальних та калібрувальних лабораторій
- 11 ISO/IEC TS 17027 Оцінювання відповідності. Словник щодо компетенції осіб, які сертифікують персонал
- 12 ISO/IEC TR 17028 Оцінювання відповідності. Настанови та приклади схем сертифікації послуг
- 13 ISO/IEC 17029 Оцінювання відповідності. Загальні принципи та вимоги до органів з валідації та верифікації
- 14 ISO/IEC 17030 Оцінювання відповідності. Загальні вимоги до знаків відповідності третьої сторони
- 15 ISO 17034 Загальні вимоги до компетентності виробників референтних матеріалів
- 16 ISO/IEC 17040 Оцінювання відповідності. Загальні вимоги до рівноправного оцінювання органів з оцінювання відповідності та органів з акредитації
- 17 ISO/IEC 17043 Оцінювання відповідності. Загальні вимоги до перевіряння професійного рівня
- 18 ISO/IEC 17050-1 Оцінювання відповідності. Декларація постачальника про відповідність.
- Частина 1. Загальні вимоги
- 19 ISO/IEC 17065 Оцінювання відповідності. Вимоги до органів з сертифікації продукції, процесів та послуг
- 20 ISO 19011 Настанови щодо проведення аудитів систем керування
- 21 ISO 19600 Система керування відповідністю (дотриманням). Настанови
- 22 ISO/IEC Guide 2 Стандартизація та суміжні види діяльності. Загальний словник термінів
- 23 ISO Guide 30 Референтні зразки. Деякі терміни та визначення
- 24 ISO/IEC Guide 99 Міжнародний словник із метрології. Основні й загальні визначення та відповідні терміни (VIM)
- 25 Угода про технічні бар'єри в торгівлі. Словник: https://www.wto.org/english/thewto_e/glossary_e/glossary_e.htm

Код згідно з НК 004: 01.040.03; 03.120.20

Ключові слова: термін, визначання, оцінювання відповідності, сертифікація, акредитація, інспектування, валідація, верифікація, підтвердження відповідності.
